

Doctor Helmut Goersch

In het maartnummer van *Oculus* verschijnt de eerste aflevering van een serie artikelen onder de titel „De grondbeginselen van het binoculaire zien” („Einführung in das Binokularsehen”). Deze serie verschijnt reeds in het blad „Der Augenoptiker”. In de artikelen is de laatste stand van de wetenschap op het gebied van het binoculaire zien verwerkt. De redactie van *Oculus* is daarom van mening dat de inhoud ervan voor alle Nederlandse kollega's van belang is. De auteur van de serie is Doctor Helmut Goersch, adjunctdirekteur van de Berlijnse Staatsschool voor Optiek en Fototechniek, afgekort SFOF.

Wie nu is Dr. Goersch? Dr. Goersch werd in 1936 in Berlijn geboren en zijn kinderjaren vielen samen met het Derde Rijk en de ondergang hiervan in mei 1945. Eerst vanaf 1946 was het weer mogelijk om regelmatig naar school te gaan. In 1955 behaalde hij het eindexamen middelbare school (Abitur). Daarna studeerde de heer Goersch natuurkunde aan de Vrije Universiteit van Berlijn. Daar studeerde hij in 1961 af, met een werkstuk over mikrogolven-meettechniek, waarmee hij de graad van doctorandus in de natuurkunde behaalde.

Voor de afwisseling ging de heer Goersch daarna een tijdje naar Engeland, waar hij aan de Universiteit van Cambridge de Engelse taal bestudeerde, en waar hij het „certificate of Proficiency in English” behaalde (Proficiency = bekwaamheid). Vanaf 1962 wordt hij onafhankelijk medewerker aan het Berlijnse instituut de „Physikalisch-Technische Bundesanstalt” (PTB); een overheidsinstelling dus. In het optische laboratorium kreeg hij de opdracht om onderzoek te verrichten op het gebied van de electroluminescentie. In die tijd heeft de optiek bezitgenomen van de heer Goersch. Het is nauwelijks te verwonderen, dat ook de eerste contacten met de vakschool voor Optiek en Fototechniek in deze periode plaatsvonden.

Als docent voor enkele uren per week ging

de heer Goersch lesgeven aan de Optiekschool in de vakken wis- en natuurkunde. Daarnaast hield hij zich bezig met het onderwijs aan volwassenen in de Volksuniversiteit, waar hij les gaf in technisch rekenen, radio- en transistortechneik.

In 1964 werd de heer Goersch een vaste wetenschappelijke betrekking aangeboden in het reeds eerder genoemde laboratorium der PTB. Nu in de afdeling meettransformatoren en nauwkeurig onderzochte maatstaven bij wisselstromen. Het werd zijn opdracht onderzoek te verrichten, naar de gedragingen van magnetische materialen bij heliumtemperaturen. Tegelijkertijd werkte hij energiek verder aan zijn wetenschappelijke promotie. In 1966 behaalde de heer Goersch de doctorstitel in de natuurwetenschappen. Hij promoveerde op een proefschrift over „Onderzoekingen naar de spectrale gedragingen van electroluminescente zinksulfid-phosphoren” naast het bijbehorende examen van de Technische Universiteit van Berlijn.

Was in het begin het contact met de Optiekschool een zaak van toeval, later zou dit contact beslissend worden voor de

verdere ontwikkeling. In 1968 wisselde Dr. Goersch van betrekking en trad hij in dienst van de vakschool voor Optiek en Fototechniek in Berlijn (SFOF). In het begin gaf hij les in natuurkunde, wiskunde, scheikunde, materialenkennis en optische proeven. Dit alles in de optiekafdeling. In de fotoafdeling gaf hij les in elektrotechniek en elektroniek. Later concentreerde hij zijn werkzaamheden uitsluitend in de optiekafdeling van de school. Daar ging hij nu ook lesgeven in de vakken: algemene optica en instrumentenleer. Het langdurige, permanente lesgeven, ging hand in hand met het gefundeerde doordringen in de veelomvattende materie van de optiek der ogen. Bijzondere dank is Dr. Goersch hier verschuldigd aan Hans-Joachim Haase die hij afschildert als 'n geduldig leermeester en 'n nooit opdrogende bron van kennis voor de jonge vakschooldocent.

De allereerste interesse van Dr. Goersch ging vooral uit naar de speciale problemen van de optica van oog en bril. Dat vond niet alleen zijn uitdrukking in de overname van het onderricht in dit vak, maar kwam ook tot uiting in een hele reeks van voordrachten en publikaties over dit onderwerp. De prismatische werking van het brillenglas stond daarbij heel vaak op de voorgrond.

Hieruit kwam weer voort dat Dr. Goersch zich bijzonder intensief ging bezighouden met het fenomeen van het binoculaire zien, alsmede met de methodiek van onderzoek ervan met behulp van de Polatest. Het binoculaire zien vormt voor Dr. Goersch op dit moment het belangrijkste onderwerp voor zijn studie. Dr. Goersch draagt een bril. Hij heeft al vele jaren prismatische korrektieglazen met in totaal een prismatische werking van 14 cm/m basis temporaal en een hoogteprisma van 3,5 cm/m. Deze prismatische korrektieglazen hebben ervoor gezorgd dat zijn aanvallen van misselijkheid welke steeds ondraaglijker werden en zijn asthenopische klachten, vaak gepaard gaande met hoofdpijn, spontaan en voorgoed verdwenen zijn. Het is daarom niet verwonderlijk dat Dr. Goersch, mede door zijn eigen ervaringen, een overtuigd aanhanger is geworden van de binoculaire meet- en korrektiemethodiek van Hans-Joachim Haase: de Polatestmethode.

Sedert 1973 heeft Dr. Goersch in de school de rang van „Fachstudiendirektor“ en sinds 1974 is hij plaatsvervangend directeur van de SFOF in Berlijn. De voornaamste vakken die hij tegenwoordig doceert zijn refraktie en physiologische optiek.

Dat deze bezigheden slechts een onderdeel vormen van de vaktechnische activiteiten van Dr. Goersch weten de leden van de WVAO het beste. (WVAO betekent: Wissenschaftliche Vereinigung für Augenoptik und Optometrie.) Het grote aantal gefundeerde voordrachten op de congressen van de WVAO, de vele kursusavonden voor de leden van de WVAO in den lande, alsmede een veelvoud van hooggekwalificeerde publikaties, tonen dit aan. Zo is Dr. Goersch o.m. de auteur van het opnieuw bewerkte Handbuch für Augenoptik van Zeiss uit 1977.

Ten slotte zij nog vermeld dat Dr. Goersch zitting heeft in een aantal commissies van het Duitse Instituut voor de Normalisatie in Berlijn. Alles bijeen wel een bewijs van de veelzijdigheid van Dr. Goersch in zijn activiteiten ten behoeve van het opticiensberoep.

Dr. Goersch is getrouwd en de trotse vader van twee zonen. Als hij in zijn drukke bestaan nog wat vrije tijd heeft, besteedt hij deze aan zijn gezin, aan karweitjes in en om het huis en dergelijke. Hij is beoefenaar van de zeilsport en houdt erg veel van bergwandelingen. Dr. Goersch is lid van de Duitse Alpenverein (en dat voor een inwoner van Berlijn!) alsmede van het Hochsee-Sportverband Hansa. Zo houdt Dr. Goersch ook van de kulturen van verre landen. Maar voor al deze bezigheden heeft Dr. Goersch helaas maar heel weinig tijd.

Een aanbeveling om de artikelen over de grondbeginselen van het binoculaire zien te bestuderen is na deze geschreven kennismaking met de auteur, nauwelijks nodig. De serie begint in maart en elke twee maanden verschijnt er een aflevering.